

АГРОІННОВАЦІЇ ЯК ПЕРСПЕКТИВА ДО РОЗВИТКУ АГРАРНИХ ПІДПРИЄМСТВ

А. Шевченко, К. Данкогло

Одеський державний аграрний університет

Н. Згадова

Одеська державна академія технічного регулювання та якості

Уточнено поняття інноваційного розвитку. Обґрунтовано поняття агроінновація як вектор ефективного функціонування суб'єктів господарювання в напрямі дотримання місії існування їх. Проаналізовано результати діяльності аграрних підприємств в Україні та в Одеській області за 2015-2017 рр. з метою виявлення тенденцій їх функціонування та можливостей подальшого інноваційного розвитку. Обґрунтовано інноваційні чинники розвитку аграрних підприємств на перспективу.

Ключові слова: інновація, агроінновація, розвиток, аграрне підприємство, валова продукція, виробництво, рентабельність, ефективність.

Вступ. Сучасний розвиток будь-якого підприємства, галузі, країни неможливий без впровадження та використання інновацій та техніко-технологічних рішень, оскільки рівень активізації останніх визначають загальний рівень конкурентоспроможності на ринках. Адже всеохоплююче впровадження інновацій сприяє підвищенню продуктивності праці, економії різних видів ресурсів, скороченню витрат та зниженню собівартості агропродовольчої продукції, нарощуванню обсягів і підвищенню ефективності сільськогосподарського виробництва, що впливає на залучення інвестицій. Нині основним викликом світових інноваційно-технологічних процесів є розвиток сільського господарства, який спрямований на динамічність агровиробництва за рахунок використання передових технологій.

Аналіз останніх досліджень свідчить, що ґрунтовне дослідження різних аспектів інновацій та інноваційного розвитку здійснили у своїх працях іноземні та вітчизняні вчені: Бездудний Ф. Ф., Височан О.С., Вініченко І.І., Грицаєнко М.І., Халатур С. М., Шпикуляк О.Г. та ін. Але питання інноваційного розвитку аграрної сфери виявилися недостатньо розробленими. Отже, тема досліджень є актуальною.

Метою досліджень є виявлення основних тенденцій діяльності аграрних підприємств та обґрунтування сучасних підходів в їх агроінноваційному розвитку.

Результати досліджень. Фундаментом стабільного та ефективного економічного зростання як окремої галузі, так економіки України загалом на сучасному етапі повинен бути інноваційний розвиток. Поняття «інновація» вперше з'явилося в наукових дослідженнях в ХІХ столітті, хоча спочатку означало введення деяких елементів однієї культури (зазвичай, європейських звичаїв і способів організації) в іншу (в традиційні азіатські і африканські

суспільства). І лише на початку ХХ століття стали вивчатися закономірності технічних нововведень [1] і як результат цього явища – розвиток підприємств. Отже, слід уточнити як ми розуміємо поняття «інноваційний розвиток». На нашу думку інноваційний розвиток аграрних підприємств - це комплексне використання наукоємних факторів виробництва в технологічній, організаційній, економічній та управлінській діяльності для забезпечення стійковисокої конкурентоспроможності продукції аграрних підприємств на внутрішніх та зовнішніх ринках. Підкреслимо, що ми наголошуємо на виключній ролі інноваційного розвитку лише для забезпечення конкурентоспроможності продукції [2]. В наших дослідженнях суб'єктом є саме аграрне підприємство, тому необхідно визначитись із поняттям аграрної інновації. В сучасній економічній літературі не існує погодження щодо тлумачення поняття агроінновація, тому слід розглянути деякі з них з метою власного його об'рунтування (табл. 1).

Отже, узагальнюючи різні підходи, ми вважаємо, що агроінновація – це сучасні передові трансформації в аграрному виробництві, які здійснюються з метою отримання економічного ефекту на основі задоволення зростаючих потреб суспільства та забезпечення продовольчої безпеки країни. Наступним кроком у визначенні чинників агроінноваційного розвитку на перспективу, на нашу думку, є питання кількості підприємств в Україні, що займаються виробництвом сільськогосподарської продукції і забезпечують потреби в ній в Україні. Як видно з показників таблиці 2, в Україні в середньому за період 2013-2017 рр. сільськогосподарською діяльністю займалися 46776 підприємств. У 2017 році на 7,1 % зменшилась кількість зазначених підприємств в розрізі усіх організаційно – правових форм господарювання.

Таблиця 1. Сучасне трактування категорії «агроінновація»

Автори	Визначення
Бухвостов Ю.	результат праці, отриманий завдяки застосуванню нових наукових знань, що перетворюють процес функціонування та розвитку виробничо-господарської системи АПК у напрямі підвищення її ефективності, стійкості та системної якості відносин
Кот О.	системні впровадження в аграрну сферу результатів науково-дослідницької роботи, що призводять до позитивних якісних та кількісних змін у характеристиці взаємозв'язків між біосферою та техносферою....
Кравченко Н.	кінцевий результат впровадження нової або вдосконаленої продукції (послуги), техніки, технології, сорту, породи, організації виробництва, системи його управління з метою отримання різних видів ефекту і забезпечення процесу розширеного відтворення
Попова О.	інновація, яка зачіпає безпосередньо (або опосередковано, в межах технологічного ланцюга) процеси, учасниками яких є людина, машина (обладнання, інструмент тощо) та компонент навколишнього середовища (тварина, рослина тощо) існування яких у природному середовищі (без участі людини) неможливе або можливе з втратою базових функціональних характеристик
Янковська О.	кінцевий результат впровадження новації у галузі сільського господарства (сорту рослин, порід тварин, засобів захисту рослин або тварин, технологій вирощування тощо), який призвів до отримання економічного, соціального, екологічного та інших видів ефекту

Джерело [4]

Таке скорочення кількості підприємств пов'язано із труднощами подальшого інноваційного розвитку в аграрній сфері, низьким рівнем проінформованості аграріїв щодо сучасних перспективних світових підходів розвитку, існуючими проблемами та ризиками. Слід відмітити, що в Україні також розвиток агроінноваційної діяльності занепадає в результаті кризи, що спричинена військовими діями, зменшенням ринків збуту продукції, недосконалою законодавчою базою, недостатністю державного стимулювання інноваційної діяльності, обмеженості внутрішніх і зовнішніх джерел фінансування інновацій та неможливості їх швидкої мобілізації, низького рівня інвестиційної привабливості галузі, а, особливо, відсутності інновацій та сучасних технологій виробництва і вирощування сільськогосподарської продукції.

Таблиця 2. Кількість підприємств в Україні, які здійснювали с.-г. діяльність

Організаційно – правові форми підприємств	2013р.	2014р.	2015р.	2016р.	2017р.	2017р. до 2013р.	
						(+,-)	%
Всього	49046	46199	45379	47697	45558	-3488	92,9
Господарські товариства	8245	7750	7721	8700	6967	-1278	84,5
Приватні підприємства	4095	3772	3627	3752	3215	-880	78,5
Кооперативи	809	674	596	738	448	-361	55,4
Фермерські господарства	34168	33084	32303	33682	34137	-31	99,9
Державні підприємства	269	228	241	222	199	-70	74,0
Інші підприємства	1460	691	891	603	592	-868	40,5

Складено автором на основі джерела [5]

Найбільшу питому вагу займають серед усіх організаційно – правових форм господарювання фермерські господарства: у 2017 році 74,9 %; на другому місці господарські товариства – 15,3 %, а на третьому – приватні підприємства – 7,1 %. У 2017 році проти 2015 року спостерігається збільшення кількості фермерських господарств на 1834 або 5,7 %. В Одеській області у 2017 році в порівнянні з 2015 роком також відбулось скорочення кількості підприємств на 172 і становило 4813 усіх, що займались сільськогосподарською діяльністю (табл.3). Слід зазначити, що прослідковується тенденція збільшення кількості фермерських господарств в Одеській області на 38, а частка їх в загальній кількості зростає з 79,5 % до 83,1%.

Таблиця 3. Кількість підприємств в Одеській області, які здійснювали с.-г. діяльність

Показники	2015р.	2016р.	2017р.	2017р. до 2015р. (+,-)
Всього підприємств	4985	5107	4813	-172
З них фермерські господарства	3963	3966	4001	38
Частка фермерських господарств, %	79,5	77,7	83,1	-22,1

Складено автором на основі джерела [5]

Валова продукція є кінцевим показником діяльності аграрних підприємств. За останні 17 років в Україні спостерігається зростання отриманої усієї валової

продукції сільського господарства в співставних цінах 2010 р. у 2,4 рази (табл.4). В розрізі галузей також слід відмітити зростання валової продукції крім виробництва кормів та молока. У 2017 році в порівнянні із 2015 роком валова продукція зросла на 6,5 %, але зменшилась проти 2016 року на 3,2 % і відбулось дане зростання за рахунок збільшення валової продукції рослинництва відповідно на 9,1 %. Негативним явищем є зменшення виробництва продукції: плодів, ягід та винограду на 3,1 %, кормів на 5,1 %, молока на 3,2 % та яєць на 7,6 %.

Таблиця 4. Валова продукція сільського господарства с.-г. підприємств України у постійних цінах 2010 р., млн. грн.

	2000 р.	2015 р.	2016 р.	2017 р.	2017р. до 2015р., %	2017р. до 2000р., %
Продукція сільського господарства	57997,7	131918,6	145119	140535,2	106,5	У 2,4 р.
рослинництва	45791	99584,7	113392,6	108601,1	109,1	У 2,4 р.
тваринництва	12206,7	32333,9	31726,4	31934,1	98,8	У 2,6 р.
Зернові та зернобобові	27189,4	63421	69464,2	65169,8	102,8	У 2,4 р.
технічні	16812,5	50172,8	57844,8	56143,1	111,9	У 3,3 р.
Картопля, обочі та баштанні	35029,3	43439,4	44821,9	44859	103,3	128,1
Плоди, ягоди та виноград	6315,5	8027,4	7489,4	7775	96,9	123,1
корми	6237,3	3738	3747,1	3547,9	94,9	56,9
продукція вирощування с.-г. тварин	21567,2	33859,3	33916,2	33680,7	99,5	У 1,6 р.
молоко	30236,9	26926,9	26321,8	26061,2	96,8	86,2
яйця	3880,9	7809,7	7026,9	7215,6	92,4	У 1,9 р.

Складено автором на основі джерела [5]

Слід відмітити, що у 2000 році в Україні перше місце у валовій продукції з питомою вагою 23,2 % займало виробництво картоплі, овочів та баштанних, друге і третє місце відповідно виробництво молока – 20 % та продукції зернових та зернобобових – 23,2 %. В середньому за 2015-2017 рр. виробничий напрям змінився на зерно – технічний. В Одеській області у 2017 р. було отримано 7 млрд. 93,3 млн. грн. валової продукції, що на 26,3 % більше проти 2015 р., в тому числі валова продукція рослинництва зросла на 29 %. Негативним для області є скорочення валової продукції тваринництва на 14,3 %. Необхідно відмітити (рис.1) про зростання валової продукції на одну особу в Україні у 2017 році проти 2015 року, окрім продукції тваринництва. Отже, є позитивні зрушення у виробництві продукції рослинництва в с.-г. підприємствах в Україні і в тому числі в Одеській області. Але негативною тенденцією є скорочення обсягів виробництва продукції тваринництва.

Слід також розглянути які зміни відбулись у структурі посівних площ в Україні. Як саме зміни на ринку вплинули на структурні зрушення у виробництві аграрної продукції. Як видно з показників в таблиці 5, у 2017 році площа під посівами с.-г. культур зросла на 3 % або 552,9 тис. га в порівнянні із 2015 роком, в тому числі під технічними – зросла на 11,8 % або на 839,5 тис. га.

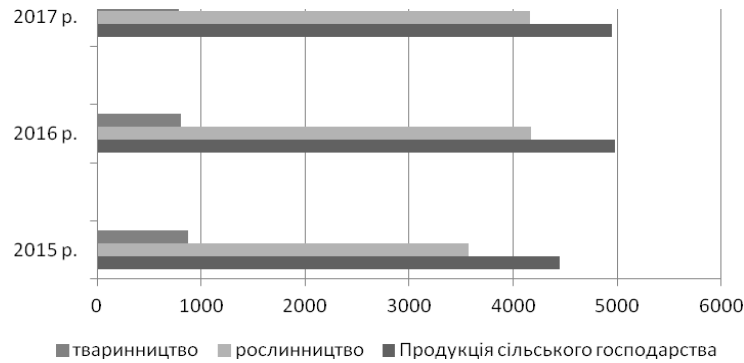

Рис. 1. Виробництво валової продукції в співставних цінах 2010 р. в Україні в розрахунку на 1 особу, грн.

Загальна площа посіву за зазначений період під зерновими та зернобобовими скоротилась 1,4%; під коренеплодами, овочевими та баштанними на 23,5 % або 18 тис. га, під кормовими культурами – на 36,3 %. В структурі посівних площ стрімко зростає частка під технічними культурами з 34,2 % у 2013 році до 41,4 % у 2017 році. Питома вага зернових та зернобобових культур у структурі посівних площ зменшилась на 5,1% до рівня 54,9 %. Зменшилась частка посівних площ і під іншими культурами. Отже, аграрії обирають виробництво найбільш конкурентоспроможної продукції, з найвищими темпами окупності вкладеного капіталу. Так, частка під олійними культурами зросла з 36,8 % до 39,7 % у 2017 році проти 2015 року за рахунок збільшення площ посіву соняшнику та ріпаку.

Таблиця 5. Посівні площі с.-г. культур в с.-г. підприємствах в Україні, тис. га

	Культури сільсько-господарські	%	У тому числі:							
			культури зернові та зернобобові	%	Культури технічні	%	культури овочеві, баштанні, продовольчі	%	культури кормові	%
2013р.	19265,4	100	11567,2	60,0	6595,3	34,2	78,6	0,4	1024,3	5,3
2014р.	18834,2	100	10634,3	56,5	7230,9	38,4	82,1	0,4	886,9	4,7
2015р.	18706,4	100	10719,4	57,3	7136,0	38,1	76,5	0,4	774,5	4,1
2016р.	18805,8	100	10461,6	55,6	7553,6	40,2	74,2	0,4	716,4	3,8
2017р.	19259,3	100	10573,1	54,9	7975,5	41,4	58,5	0,3	652,2	3,4
2017р. до 2013р., %	100,0	х	91,4	х	120,9	х	74,4	х	63,7	х
2017р. до 2015р., %	103,0	х	98,6	х	111,8	х	76,5	х	84,2	х

Складено автором на основі джерела [5]

Площі під гірчицею та льоном кудряшем скоротились на 27,3 і 14,9 тис. га відповідно за зазначений період. Необхідно зазначити, частка соняшнику в структурі посівних площ склала у 2017 році 25,7 % проти 21,9 % у 2015 році, що суперечить усім науково – обґрунтованим нормам ведення землеробства і

практично відбувається знищення основного засобу виробництва - землі. З рисунку 2 видно, що за останні 5 років спостерігається коливання рівня урожайності основних с.-г. культур в Україні. Також необхідно відмітити вплив природно – кліматичних чинників на результат.

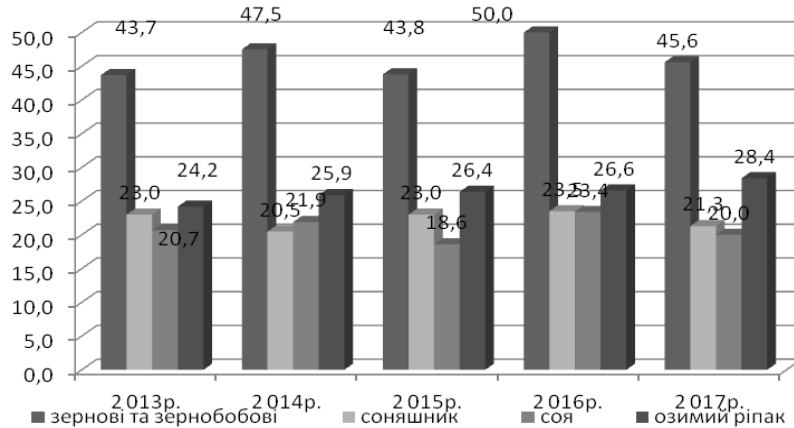

Рис. 2. Урожайність с.-г. культур в Україні, ц/га

За період 2013 – 2015 рр. суттєвого зростання урожайності зазначених с.-г. культур не виявлено, що є підтвердженням стагнації в підприємницькій моделі поведінки аграріїв в Україні, що пов'язано із традиційним консервативним підходом до виробництва продукції рослинництва.

Таблиця 6. Поголів'я тварин та птиці в Україні на кінець року, тис. голів

Роки	ВРХ	Свині	Вівці та кози	Коні	Птиця
2013	1417,6	3792,7	233,0	28,7	127240,0
2014	1310,2	3732,8	205,5	23,8	122077,8
2015	1270,5	3704,0	186,9	21,2	112008,7
2016	1213,9	3565,9	187,2	19,3	109822,5
2017	1166,6	3303,6	187,0	17,0	112512,3
2017 р. до 2013р., (+,-)	-251,0	-489,1	-46,0	-11,7	-14727,7
2017 р. до 2013р., %	82,3	87,1	80,3	59,2	88,4

Складено автором на основі джерела [5]

За даними таблиці 6 можна зазначити про різке скорочення розмірів основних галузей тваринництва в Україні у 2017 році в порівнянні з 2013 роком. Особливо різке скорочення поголів'я коней та овець і кіз відбулось відповідно за останні п'ять років на 40,8 % та 19,7 %. У 2017 році збільшились об'єми виробництва м'яса та молока усіх видів проти 2013 року відповідно на 8,6 % та 8,1 %. Виробництво яєць та вовни скоротилось за зазначений період на 31,8 та 39,7 % (рис.3). Слід зазначити, що ефективність інновацій в аграрному секторі залежить від системи показників технологічної, економічної, соціальної та екологічної ефективності. Такий підхід гарантуватиме аграрному підприємству постійне отримання вичерпної інформації про стан і ефективність інноваційних процесів. Вініченко І.І. вважає, що інноваційний розвиток підприємств агропромислового виробництва можливий тільки на основі відповідної моделі, яка має враховувати регіональні особливості агропромислового виробництва та можливості інноваційного розвитку [4].

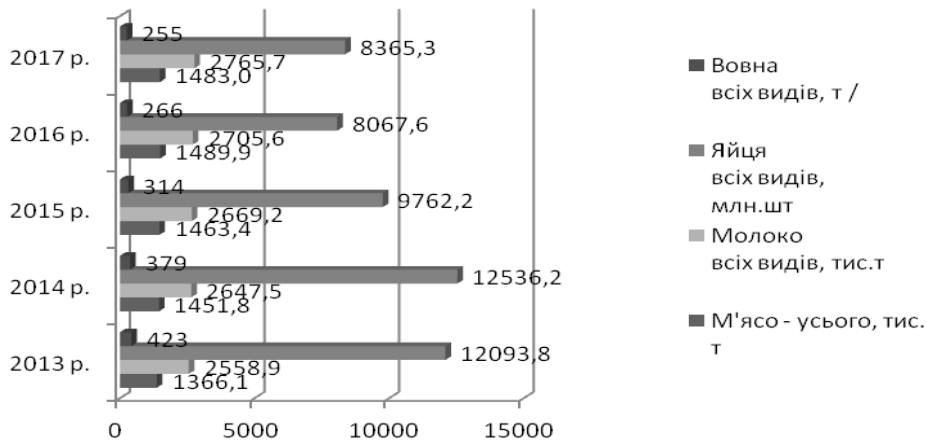

Рис. 3. Виробництво основних видів продукції в Україні станом на кінець року

Отже, ми дотримуємось думки, що інноваційний розвиток агропромислового комплексу повинен відбуватись завдяки спрямуванню інвестицій в аграрні галузі, які потребують відтворення з використанням сучасних прогресивних технологій, що забезпечить конкурентоспроможне виробництво агропродовольчої продукції. Так, необхідно відмітити, що за результатами I півріччя 2017 року в АПК України реалізується 233 інвестиційні проекти, загальна вартість яких становить понад 36,7 млрд гривень. Реалізація поточних проектів дозволить створити понад 16 тисяч нових робочих місць. Слід зазначити, що більшість проектів здійснюється малим та середнім бізнесом. За напрямками проектів стає помітною тенденція до зміни акцентів на тваринництво, яке складає майже половину від усієї кількості проектів, а саме 49%. Зокрема, скотарство – 25%, свинарство – 14%, птахівництво – 10%. Серед інших напрямів реалізації інвестиційних проектів: обробка, зберігання та переробка зернових та технічних культур (21%), овоче- та фруктосховища (9%), переробка сільськогосподарської сировини (7%), багаторічні насадження (5%), зрошення – 10 од. (4%), інші (5%). Необхідно зазначити, що у 2017 році АПК отримав 5,45 млрд. грн. на підтримку аграріїв із державного бюджету. Програми підтримки АПК на 2017 рік передбачені за такими напрямками: бюджетна дотація; часткова компенсація вартості с.-г. техніки у 20%; компенсація відсоткової ставки за кредитами; кредити фермерам; підтримки тваринництва [6, 7]. Ми вважаємо, що аграрні товаровиробники в Україні у напрямку агроінноваційного розвитку повинні враховувати особливості вітчизняного сільськогосподарського виробництва та необхідність забезпечення національних інтересів, насамперед, з питань технологічної безпеки. У сільському господарстві України, незважаючи на нестабільність інноваційної активності, потрібно інтегрувати передові науково-технічні розробки і адаптувати їх у власне виробництво. Особливої уваги заслуговують новітні технології рослинництва, тваринництва та енергозберігаючі системи землеробства. У рослинництві сучасні інноваційні підходи пов'язані з селекційною роботою, генною інженерією, органічним землеробством, мікрозрошенням, космічними інформаційними технологіями, нанотехнологіями. Прогресивні технології у галузі тваринництва полягають у

впровадженні інтенсивних систем годівлі, біотехнологій, сучасного техніко-технологічного забезпечення, селекційно-племінної роботи, енерго- та ресурсозберігаючих технологій. Отже, на нашу думку, агроінноваційний розвиток в Україні повинен здійснюватись за допомогою:

- сучасних підходів в організації та управління АПК, що відповідає світовим тенденціям;
- зростання інвестицій в основний капітал АПК, оновлення основних засобів;
- зростання рентабельності аграрного виробництва до рівня, що забезпечує відтворення родючості ґрунтів, матеріальних і трудових ресурсів;
- створення умов, що забезпечують збереження і відновлення родючості ґрунтів і підвищення на цій основі врожайності вирощуваних сільськогосподарських культур;
- розширення посівних площ, які засіваються елітним насінням;
- розвитку кооперації та інтеграції з метою зростання прибутковості сільськогосподарських товаровиробників і забезпечення їх доступу на агропродовольчий ринок;
- створення організаційно-економічних умов для вдосконалення розміщення і спеціалізації агропромислового виробництва, що забезпечує поліпшення використання природного потенціалу, ресурсозбереження, підвищення ефективності виробництва;
- впровадження ресурсо- і енергозберігаючих технологій у рослинництві;
- вдосконалення державного регулювання сільського господарства і ринку сільгосппродукції, збільшення державної підтримки з метою захисту інтересів товаровиробників, підвищення ефективності та інвестиційної привабливості сільського господарства, встановлення пропорційності у відносинах між сферами АПК;
- підвищення доступності кредитних ресурсів, розвитку земельної іпотеки, посилення конкурентних засад в сферах кредитування і страхування і на ринку лізингових послуг;
- підтримки рівня субсидування відсоткових ставок за кредитами, отриманими сільгосптоваровиробниками в комерційних банках;
- часткової компенсації подорожчання матеріально-технічних ресурсів;
- надання державної підтримки в будівництві та реконструкції об'єктів зі зберігання та первинної переробки сільгосппродукції;
- державної підтримки розвитку горизонтальної та вертикальної інтеграції.

Висновки. В Україні спостерігається зменшення кількості с.-г. підприємств. Аналіз показників виробництва продукції сільського господарства виявив негативні зрушення в діяльності с.-г. підприємств. Сучасний стан аграрної галузі обумовлюється глобальним впливом технологічної модернізації. Тому Україна, прагнучи дотримуватися основних принципів агроінноваційного розвитку, має враховувати особливості й можливості вітчизняного сільськогосподарського виробництва та необхідність впровадження технологічної безпеки, перевірки наявних і впроваджуваних технологій.

Сільське господарство України, незважаючи на нестабільність інноваційної активності, повинно інтегрувати передові науково-технічні розробки й адаптувати їх у власне виробництво. Забезпечення подальшого інноваційного розвитку аграрних підприємств потребує проведення подальших досліджень, спрямованих на створення високотехнологічних виробництв і освоєння цих результатів в аграрних підприємствах.

ЛІТЕРАТУРА

1. Бездудный Ф.Ф., Смирнова Г.А., Нечаева О.Д. Сущность понятия инновация и его классификация. *Инновации*. 1998. №2.-3. С. 4.
2. Шевченко А.А., Петренко О.П., Добрянська Н.А. Інноваційний розвиток аграрних підприємств. *Аграрний вісник Причорномор'я*. 2017. С. 200-213.
3. Розвиток інноваційної діяльності в аграрній сфері: менеджмент та ефективність: монографія / за ред. О.Г. Шпикуляк, М.І. Грицаєнко. Херсон: ОЛДІ-ПЛЮС, 2016. 424 с.
4. Вініченко І.І. Інноваційна діяльність аграрних підприємств: стан та пріоритети. Бюлетень Міжнародного Нобелівського економічного форуму. 2012. № 1 (5). Т. 1. С. 44-48.
5. Сільське, лісове та рибне господарство. URL: www.ukrstat.gov.ua/druk/publicat/kat_u/publ7_u.htm (дата звернення: 27.08.2019).
6. Офіційний веб-сайт Міністерства аграрної політики та продовольства України. URL: <http://www.minagro.gov.ua>. (дата звернення: 27.08.2019).
7. Халатур С. М. Сталий розвиток сільського господарства та його інноваційне забезпечення. *Економічний вісник університету*. 2017. Вип. 34(1). С. 97-105.

АГРОИННОВАЦИЯ КАК ПЕРСПЕКТИВА РАЗВИТИЯ АГРАРНЫХ ПРЕДПРИЯТИЙ

Шевченко А., Згадова Н., Данкогло Е.

Уточнено поняття інноваційного розвитку. Обосновано поняття агроінновація як вектор ефективного функціонування суб'єктів господарювання в напрямленні соблюдения миссии существования их. Проанализированы результаты деятельности аграрных предприятий в Украине и в Одесской области за 2015-2017 гг. с целью выявления тенденций их функционирования и возможностей дальнейшего инновационного развития. Обоснованы инновационные факторы развития аграрных предприятий на перспективу.

Ключевые слова: *інновація, агроінновація, розвиток, аграрне підприємство, валова продукція, виробництво, рентабельність, ефективність.*

AGRO-INNOVATION AS A PERSPECTIVE OF DEVELOPMENT OF AGRICULTURAL ENTERPRISES

Shevchenko A., Zgadova N., Dankoglo K.

Nowadays, the main challenge of the world innovation and technological processes is the development of agriculture, which is aimed at the dynamics of agricultural production through the use of advanced technologies. Despite the large number of works devoted to the study of various aspects of the innovative development of the agricultural sector, these issues have been poorly understood. The purpose of the article is to identify the main tendencies of activity of agricultural enterprises and substantiation of modern approaches in their agro-innovative development. In the article it is specified that innovative development of agrarian enterprises is a complex use of high-tech factors of production in technological, organizational, economic and managerial activity for ensuring sustainable high competitiveness of production of agrarian enterprises in internal and external markets. It is established that agro-innovation is a modern advanced transformation in agricultural production, which is carried out with the aim of obtaining economic effect on the basis of meeting the growing needs of society and ensuring the food security of the country. It is determined that the reduction in the number of agricultural enterprises is associated with the difficulties of further innovative development in the agricultural sector, the low level of awareness of farmers about the current prospective global approaches to development, the existing problems and risks. Positive changes in the production of crop production in the agricultural area were noted in the article. enterprises in Ukraine and including in Odessa region. But the downward trend is the decline in livestock production. According to the research results, it is revealed that agrarians choose to produce the most competitive products, with the highest rates of return on invested capital. The consequence of this trend is structural sectoral shifts towards an increase in the share of crop production. Changes occur in violation of the scientific foundations of the farming system. The size of the major livestock industries in Ukraine in 2017 compared to 2013 was noted. Stagnation in the entrepreneurial model of agrarian behavior in Ukraine has been identified, which is related to the traditional conservative approach to crop production. It is proved that the innovative development of the agro-industrial complex should be due to the directing of investments in agricultural industries, which need reproduction with the use of modern advanced technologies, which will ensure the competitive production of agro-food products. The best basis for agro-innovation in crop production is modern innovative approaches related to breeding, genetic engineering, organic farming, micro-irrigation, space information technology, nanotechnology. The advanced technologies in the field of animal husbandry are the introduction of intensive feeding systems, biotechnology, modern technical and technological support, breeding and breeding work, energy and resource-saving technologies.

Key words: *innovation, agro-innovation, development, agrarian enterprise, gross production, production, profitability, efficiency.*